

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

1 август 2022 година*

„Преюдициално запитване — Конкуренция — Картели — Член 101 ДФЕС — Искове за обезщетения за вреди за нарушения на разпоредбите на правото на Съюза в областта на конкуренцията — Решение на Европейската комисия за установяване на нарушение — Процедура за постигане на споразумение — Стоки, до които се отнася нарушението — Специални камиони — Камиони за битови отпадъци“

По дело C-588/20

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Landgericht Hannover (Областен съд Хановер, Германия) с акт от 19 октомври 2020 г., постъпил в Съда на 10 ноември 2020 г., в рамките на производство по дело

Landkreis Northeim

срещу

Daimler AG

при участието на:

Iveco Magirus AG,

Traton SE, правопреемник на MAN SE, MAN Truck & Bus и MAN Truck & Bus Deutschland GmbH,

Schönackers Umweltdienste GmbH & Co. KG,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: Ал. Арабаджиев (докладчик), председател на състава, Р.Г. Хуереб и А. Кумин, съдии,

генерален адвокат: L. Medina,

секретар: D. Dittert, началник на отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 ноември 2021 г.,

* Език на производството: немски

като има предвид становищата, представени:

- за Landkreis Northeim, от L. Maritzen и B. Rohlfig, Rechtsanwälte,
- за Daimler AG, от U. Denzel, L. Schultze-Moderow и C. von Köckritz, Rechtsanwälte,
- за Iveco Magirus AG, от A. Boos, M. Buntscheck, T. Mühlbach и H. Stichweh, Rechtsanwälte,
- за Traton SE, правопреемник на MAN SE, MAN Truck & Bus и MAN Truck & Bus Deutschland GmbH, от C. Jopen, S. Milde и D. J. Zimmer, Rechtsanwälte,
- за Schönackers Umweltdienste GmbH & Co. KG, от A. Glöckner, Rechtsanwalt,
- за австрийското правителство, от A. Posch, E. Samoiloва и J. Schmoll, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от S. Baches Opi, M. Farley и L. Wildpanner, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 24 февруари 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Решение на Европейската комисия от 19 юли 2016 година, нотифицирано под номер C(2016) 4673 окончателен относно производство по член 101 [ДФЕС] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело AT.39824 — Камioni) (ОВ С 108, 2017 г., стр. 6, наричано по-нататък „съответното решение“).
- 2 Запитването е отправено във връзка със спор между Landkreis Northeim (окръг Нортхайм, Германия) и Daimler AG относно твърдение за вреди, причинени на окръг Нортхайм с установеното в съответното решение нарушение на член 101 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3, наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“).

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕО) № 1/2003

- 3 Член 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167) е озаглавен „Тежест на доказване“ и предвижда:

„При всяко производство на национално [...] равнище [или на равнището на Европейския съюз] във връзка с прилагането на членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] тежестта на доказване на нарушение на член [101], параграф 1 или на член [102 ДФЕС] се носи от страната или органа, който твърди наличието на нарушение. Предприятието или сдружението на предприятия, което ще се възползва от възможността по член [101], параграф 3 [ДФЕС], носи тежестта на доказване, че условията на посочения параграф са изпълнени“.

- 4 Член 7 от този регламент е озаглавен „Установяване и прекратяване на нарушение“ и гласи:

„1. Когато Комисията, действайки по внесена жалба или по собствена инициатива, установи, че е налице нарушение на член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС], тя може чрез решение да задължи съответните предприятия и сдружението на предприятия да прекратят нарушението. За тази цел тя може да им наложи всякакви поведенчески или структурни принудителни мерки, които са съразмерни на извършеното нарушение и са необходими за действителното прекратяване на нарушението. Структурни мерки могат да се налагат само когато няма поведенческа мярка, която да е равностойна по своя ефект, или когато такава равностойна по своя ефект поведенческа мярка би била в по-голяма тежест на съответното предприятие, отколкото структурната мярка. В случай че Комисията има законен интерес да направи това, тя може също така да установи, че в миналото е извършено нарушение.

2. Онези, които имат право да внесат жалба за целите на параграф 1, са физическите и юридическите лица, които могат да покажат правен интерес от това, както и държави членки“.

- 5 Член 11 от посочения регламент е озаглавен „Сътрудничество между Комисията и органите по конкуренция на държавите членки“ и в параграф 6 предвижда:

„Образуването на производство от Комисията за приемане на решение по глава III освобождава органите по конкуренция на държавите членки от техните правомощия по прилагане на членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС]. В случай че орган по конкуренция на държава членка вече е предприел действия по определен случай, Комисията образува производство само след допитване до този национален орган по конкуренция“.

- 6 Член 16 от същия регламент е озаглавен „Еднакво прилагане на [...] право[то на конкуренция на Съюза]“ и в параграф 1 предвижда:

„Когато национални съдилища се произнасят по споразумения, решения или практики съгласно член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС], които вече са предмет на решения на Комисията, те не могат да вземат решения, които са в противоречие с решението, прието от Комисията. Те също така

трябва да избягват вземане на решения, които биха противоречали на решение, което Комисията предвижда да приеме по образувано от нея производство. За тази цел националният съд може да прецени дали е необходимо да спре своето производство. Това задължение не засяга правата и задълженията по член [267 ДФЕС]“.

- 7 Член 18 от Регламент № 1/2003 е озаглавен „Искания за предоставяне на информация“ и в параграф 1 предвижда:

„За да изпълни задълженията, възложени ѝ с настоящия регламент, Комисията може, чрез обикновено искане или чрез решение, да изиска от предприятията и от сдруженията на предприятия да предоставят цялата необходима информация“.

- 8 Член 23 от този регламент е озаглавен „Санкции“ и в параграфи 2 и 3 предвижда:

„2. С решение Комисията може да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

- а) нарушават член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС] или
- б) не изпълняват решение, с което се постановяват временни мерки по член 8; или
- в) не изпълняват ангажимент, който е постановен за задължителен с решение по член 9.

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната стопанска година.

Когато нарушение, извършено от сдружение, е свързано с дейностите на неговите членове, санкцията не може да надвишава 10 % от сумата на общия оборот на всеки член, който работи на пазара, засегнат от нарушението на сдружението.

3. При определяне на размера на санкцията се взема предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението“.

Насоките от 2006 г.

- 9 Точка 6 от Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ С 210, 2006 г., стр. 2, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“) гласи:

„[...] комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението. Позоваването на тези фактори осигурява добър показател за порядъка на степента на глобата и не следва да бъде разглеждано като основа на метод за автоматично и аритметично изчисление“.

10 Съгласно точка 13 от тези насоки:

„При определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено [...] в даден географски район в ЕИП. По принцип тя ще отчита продажбите, извършени от предприятието през последната търговска година на неговото участие в нарушението (наричана по-долу „стойност на продажбите“)“.

11 Точка 37 от посочените насоки предвижда:

„Въпреки че настоящите насоки представляват обща методология за определяне на глобите, особеностите на даден случай или необходимостта да се постигне възпиращ ефект в конкретен случай може да обоснове отклонение от тази методология или от границите, посочени в точка 21“.

Известието относно процедурата за постигане на споразумение

12 Точка 2 от Известието на Комисията относно воденето на производства за постигане на споразумение с оглед приемането на решения съгласно член 7 и член 23 от Регламент № 1/2003 при дела за картели (ОВ С 167, 2008 г., стр. 1) гласи:

„Когато страни по производството са готови да признаят участието си в картел в нарушение на член [101 ДФЕС] и съответно своята отговорност, те също могат да допринесат за ускоряване на производството, което да доведе до приемане на съответното решение по член 7 и член 23 от [Регламент № 1/2003] по начина и с предпазните клаузи, определени в настоящото известие. Докато за Комисията, като разследващ орган и пазител на Договора, упълномощен да приема решения за правоприлагане, които са предмет на съдебен контрол от страна на съдилищата на [Съюза], въпросът за наличието на нарушение на [...] право[то на Съюза] и подходящата санкция не подлежи на преговори, тя може да компенсира сътрудничеството, описано в настоящото известие“.

Германското право

13 Член 33, параграф 4 от Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (Закон срещу ограниченията на конкуренцията) от 26 юни 2013 г. (BGBl. 2013 I, стр. 1750) в редакцията, приложима към спора в главното производство, гласи:

„Когато се търси обезщетение за вреди поради нарушение на разпоредба от този закон или на член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС], съдът е обвързан от констатацията за нарушението, направена в окончателно решение на органа за защита на конкуренцията [(Kartellbehörde)], на [Европейската комисия] или на органа по конкуренцията [(Wettbewerbsbehörde)] или на съда, действащ като такъв орган, в друга държава членка на [Съюза]. Същото важи за аналогични констатации във влезли в сила съдебни решения, постановени в резултат от обжалване на решенията, посочени в първо изречение [...]“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

- 14 През 2006 г. и 2007 г., след като провежда процедури за възлагане на обществена поръчка, окръг Нортхайм купува от Daimler два камиона за битови отпадъци.
- 15 На 19 юли 2016 г. в производство за постигане на споразумение Европейската комисия приема съответното решение.
- 16 С него Комисията установява картел между няколко международни производители на камиони, сред които Daimler, MAN и Iveco Magirus, по отношение, от една страна, на ценообразуването и увеличаването на brutните цени на камиони с тегло между 6 и 16 тона („средни камиони“) или с тегло над 16 тона („тежкотоварни камиони“) в ЕИП, а от друга страна — на времевия график и прехвърлянето на разходи за въвеждане на изискваните съгласно стандартите EURO 3—6 нови технологии относно емисиите на вредни газове, като с оглед на това установява нарушение на член 101 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за ЕИП. Комисията приема, че нарушението е продължило от 17 януари 1997 г. до 18 януари 2011 г.
- 17 След приемането на съответното решение окръг Нортхайм предявява пред Landgericht Hannover (Областен съд Хановер, Германия) иск срещу Daimler за обезщетение на претърпените в резултат на споменатите антиконкурентни практики имуществени вреди.
- 18 Окръг Нортхайм счита, че камионите за битови отпадъци, които е купил от Daimler, са засегнати от установеното с решението нарушение. В това отношение той се основава на текста на решението, в който специализираните камиони не са изрично изключени.
- 19 Пред запитващата юрисдикция Daimler твърди, че камионите за битови отпадъци са специализирани камиони и че поради това не попадат в обхвата на съответното решение. В това отношение Daimler уточнява, че на 30 юни 2015 г., в хода на процедурата по приемането на съответното решение, Комисията му е изпратила искане за предоставяне на информация, в което е посочила, че за целите на поставените въпроси понятието „камион“ не обхваща употребявани камиони, специализирани камиони (напр. камиони за военна употреба или противопожарни камиони), препродавани надстройки (*add-ons*), следпродажбено обслужване или други услуги и гаранции.
- 20 В този контекст и предвид изискванията на член 16, параграф 1 от Регламент № 1/2003 — който предвижда, че когато национални съдилища се произнасят по споразумения, решения или практики съгласно член 101 ДФЕС или 102 ДФЕС, които вече са предмет на решения на Комисията, те не могат да вземат решения, които са в противоречие с решението, прието от Комисията — запитващата юрисдикция не е сигурна кои стоки са засегнати от установения със съответното решение картел. Тъй като националната съдебна практика не е единна по въпроса дали специализираните превозни средства попадат в понятието за камиони, използвано в съответното решение, запитващата юрисдикция иска по-конкретно да се установи дали камионите за битови отпадъци са засегнати от картела.
- 21 В това отношение запитващата юрисдикция най-напред припомня, че съгласно съображение 5 от съответното решение Комисията констатира, първо, че „[с]токите, до които се отнася нарушението, са камиони с тегло между [шест] и [шестнадесет] тона („средни камиони“) и товарни автомобили с тегло над [шестнадесет] тона („тежкотоварни камиони“), както „твърди“ товарни автомобили, така и тракторни камиони“, второ, че

„камионите за военна употреба“ са изключени от стоките, засегнати от разглеждания в главното производство картел, и трето, че в случая, за който се отнася решението, „не става въпрос за следпродажбено обслужване, други услуги и гаранции за камиони, продажба на употребявани камиони или всякакви други стоки или услуги“.

- 22 При тези обстоятелства запитващата юрисдикция счита, че формулировката, която Комисията използва, за да опише засегнатите от разглеждания в главното производство картел, би могла да се разбира в смисъл, че по принцип обхваща само „нормалните“ камиони с изключение на камионите за военна употреба, както и че щом не са изрично посочени, специализираните камиони, включително камионите за битови отпадъци, са изключени от понятието „камиони“, използвано от Комисията в съответното решение, и попадат в обхвата на понятието „други стоки“.
- 23 Според запитващата юрисдикция тази формулировка би могла обаче да се разбира и в смисъл, че понятието „камиони“ обхваща всички видове камиони, включително всички видове специализирани камиони, като се изключат само камионите за военна употреба.
- 24 По-нататък, запитващата юрисдикция иска да се установи какво значение има искането за предоставяне на информация на Комисията от 30 юни 2015 г., посочено в точка 19 от настоящото решение, за определянето на засегнатите от разглеждания в главното производство картел стоки. Запитващата юрисдикция иска по-специално да се установи дали съдържащото се в искането на Комисията указание, че за целите на поставените въпроси понятието „камион“ не обхваща употребявани камиони и специализирани камиони, „и по-конкретно камиони за военна употреба и пожарни камиони“, дава основание да се приеме, че последните са изброени само примерно, а не изчерпателно.
- 25 Накрая, запитващата юрисдикция припомня, че решението е прието в процедура за постигане на споразумение, която Комисията е започнала по искане на страните на процедурата по член 11, параграф 6 от Регламент № 1/2003. Предвид това запитващата юрисдикция иска да се установи значението на факта, че обхватът на антиконкурентното поведение е определен в рамките на процедура за постигане на споразумение.
- 26 При тези обстоятелства Landgericht Hannover (Областен съд Хановер) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли [съответното] решение [...] да се тълкува в смисъл, че в обхвата на съдържащите се в това решение на Комисията констатации попадат и специализираните превозни средства, в частност камионите за [битови] отпадъци?“.

По преюдициалния въпрос

По допустимостта

- 27 На първо място, окръг Нортхайм счита, че решение от 9 март 1994 г., TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), се прилага по аналогия към главното производство и с оглед на това твърди, че преюдициалното запитване е недопустимо, тъй като Daimler не е подало жалба пред Общия съд за отмяна на съответното решение и поради това вече не може да оспори законосъобразността му.

- 28 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че актът за преюдициално запитване не дава каквото и да било основание да се счита, че Daimler, в качеството си на ответник в главното производство по предявения от окръг Нортхайм иск за обезщетение за вреди, причинени с приемането на съответното решение, оспорва валидността на това решение пред запитващата юрисдикция. От материалите по делото, с които разполага Съдът, се установява, че от запитващата юрисдикция се иска да тълкува посоченото решение, а не да се произнася по неговата валидност.
- 29 На второ място, Schönackers Umweltdienste GmbH & Co. KG, което е встъпило в главното производство в подкрепа на окръг Нортхайм, твърди, че от акта за преюдициално запитване не става ясно защо отговорът на поставения въпрос е необходим за разрешаването на спора в главното производство.
- 30 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда в рамките на сътрудничеството между него и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 24 ноември 2020 г., Openbaar Ministerie (Съставяне на подправени документи), C-510/19, EU:C:2020:953, т. 25).
- 31 Следователно въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, по презумпция са релевантни. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 24 ноември 2020 г., Openbaar Ministerie (Съставяне на подправени документи), C-510/19, EU:C:2020:953, т. 26).
- 32 По-конкретно, видно и от самия текст на член 267 ДФЕС, отправеното преюдициално запитване трябва да е „необходимо“, за да може запитващата юрисдикция да постанови „нейното решение“ по образуваното пред нея дело. Така преюдициалното производство по-специално предполага действително наличие на висящ пред националните юрисдикции спор, в който те трябва да се произнесат с решение, отразяващо евентуално решението по преюдициалното запитване (решение от 24 ноември 2020 г., Openbaar Ministerie (Съставяне на подправени документи), C-510/19, EU:C:2020:953, т. 27).
- 33 В случая запитващата юрисдикция е сезирана с иск за обезщетение за вреди, причинени от Комисията с приемането на съответното решение за установяване на картел между няколко международни производители на камиони, сред които Daimler, по отношение, от една страна, на средните и тежкотоварните камиони, както „твърди“ товарни автомобили, така и тракторни камиони, а от друга страна — на времевия график и прехвърлянето на разходите за въвеждане на изискваните съгласно стандартите EURO 3—6 нови технологии относно емисиите на вредни газове. В акта за преюдициално запитване запитващата юрисдикция уточнява, че според жалбоподателя в главното производство двата камиона за

битови отпадъци, които е купил от Daimler, са засегнати от картела. От своя страна пред запитващата юрисдикция Daimler твърди, че тези камиони са специализирани и че поради това не попадат в материалния обхват на съответното решение.

- 34 В този смисъл от акта за преюдициално запитване ясно следва, че запитващата юрисдикция иска да се установи приложното поле на съответното решение, и по-конкретно дали въпросните камиони за битови отпадъци са сред стоките, засегнати от установения от Комисията в това решение картел.
- 35 При тези обстоятелства исканото тълкуване на обхвата на посоченото решение изглежда необходимо, за да може запитващата юрисдикция да определи дали в случая искът за обезщетение е основателен или не.
- 36 С оглед на всички изложени обстоятелства следва да се приеме, че преюдициалното запитване е допустимо.

По същество

- 37 С преюдициалния си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали съответното решение трябва да се тълкува в смисъл, че специализираните камиони, и по-конкретно камионите за битови отпадъци спадат към стоките, засегнати от установения в това решение картел.
- 38 В това отношение най-напред следва да се отбележи, че стоките, засегнати от установено с решение на Комисията нарушение на член 101 ДФЕС, се определят от споразуменията и дейностите на картела. Всъщност членовете на картела доброволно съгласуват антиконкурентното си поведение по отношение на засегнатите от картела стоки.
- 39 Ето защо, за да се определи дали специализираните камиони, и по-конкретно камионите за битови отпадъци спадат към стоките, засегнати от установения в съответното решение картел, следва преди всичко да се вземат предвид диспозитивът и мотивите на това решение, а определенията на понятията „камион“ и „превозно средство със специално предназначение“ в различните актове от вторичното право на Съюза, на които се позовават участниците в настоящото производство, са без значение.
- 40 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно член 1 от съответното решение разглежданият в главното производство картел е в областта, от една страна, на ценообразуването и брутните увеличения на цените в ЕИП на средните и тежкотоварните камиони, а от друга страна — на времевия график и прехвърлянето на разходите за въвеждане на изискваните съгласно стандартите EURO 3—6 нови технологии относно емисиите на вредни газове.
- 41 Що се отнася до стоките, засегнати от разглеждания в главното производство картел, в съображение 5 от съответното решение, в подраздела, озаглавен „Стоки“, Комисията изрично уточнява стоките, за които членовете на картела в главното производство са сключили тайни споразумения.
- 42 Съгласно първото изречение от това съображение стоките, засегнати от разглежданото в главното производство нарушение, са камиони с тегло между шест и шестнадесет тона („средни камиони“) и над шестнадесет тона („тежкотоварни камиони“), както „твърди“

товарни автомобили, така и тракторни камиони. В бележка под линия 5 към посоченото съображение Комисията изрично изключва от съответните стоки само камионите за военна употреба.

- 43 Във второто изречение от същото съображение се уточнява, че в разглеждания в съответното решение случай не става въпрос за следпродажбено обслужване, други услуги и гаранции за камиони, продажба на употребявани камиони или всякакви други стоки или услуги.
- 44 С оглед на това, след като съображение 5 от съответното решение разграничава отделните категории камиони само въз основа на теглото им, трябва да се приеме, както посочва генералният адвокат в точка 74 от заключението си, че установеният от това решение критерий, въз основа на който може да се определи дали даден камион попада в приложното му поле, е теглото.
- 45 От това следва, че съответното решение се отнася до продажбата на всички средни и тежкотоварни камиони, както „твърди“ товарни автомобили, така и тракторни камиони.
- 46 Освен това в решението не се съдържат никакви данни, позволяващи да се заключи, че специализираните камиони не спадат към стоките, засегнати от разглежданото в главното производство нарушение.
- 47 Както обаче следва по-конкретно от съображения 46, 48 и 56 от съответното решение, които са част от подраздела, озаглавен „Естество и обхват на нарушението“, разглежданото в главното производство нарушение се отнася до всички специални и стандартни оборудвания и модели, както и до всяко фабрично монтирано допълнително оборудване, предлагани от отделните производители, участвали в разглеждания в главното производство картел.
- 48 Най-напред, видно от съображение 46 от съответното решение, Комисията е установила, че въпросните предприятия са обменяли брутни ценови листи и електронни конфигуратори за камиони с всички модели и опции, което е улеснявало изчисляването на брутните цени за всички конфигурации на камиони. Съгласно съображение 28 от съответното решение тези ценови листи са включвали цените на всички модели средни и тежкотоварни камиони, както и на всички фабрично монтирани опции (за специализирано оборудване), предлагани от различните производители.
- 49 По-нататък, от съображение 48 от съответното решение се установява, че обменните между предприятията електронни конфигуратори са позволявали да се определи кои опции с кои камиони са съвместими и кои опции могат да бъдат част от стандартното или допълнителното оборудване.
- 50 Накрая, от съображение 56 от това решение следва, че обменната между предприятията информация е включвала данни за очакваните бъдещи увеличения на брутните цени на основните модели камиони или за наличните камиони и опции за конфигурации.
- 51 При тези обстоятелства следва да се приеме, че специализираните камиони, включително камионите за битови отпадъци, спадат към стоките, засегнати от установеното в съответното решение нарушение.

- 52 Това съображение не се оборва от изтъкнатия по-конкретно от Daimler, Traton SE и Iveco Magirus довод, че оправените им в хода на производството за постигане на споразумение искания за информация задължително следва да бъдат взети предвид при определяне дали специализираните камиони са сред стоките, засегнати от разглеждания в главното производство картел. В искането си за информация от 30 юни 2015 г. — което бе посочено в точка 19 от настоящото решение и с което за целите на определяне на размера на глобата се искат данни за реализирания от съответните предприятия оборот от пряко или косвено свързани с установеното нарушение стоки — Комисията ясно указва, че специализираните камиони, като например камионите за военна употреба и пожарните камиони, не попадат в обхвата на понятието „камиони“, за които иска да се съобщи реализираният оборот. Не би било логично следователно данните за оборота от продажбите на специализирани камиони да не се вземат предвид при изчисляването на глобата, след като тези камиони се включват в понятието „камиони“ по смисъла на съображение 5 от съответното решение.
- 53 В това отношение следва да се отбележи, на първо място, че както следва от точка 2 от Известието на Комисията, споменато в точка 12 от настоящото решение, макар в производството за постигане на споразумение да може да компенсира сътрудничеството на предприятията, Комисията не договаря нито въпроса за наличието на нарушение на правилата на Съюза в областта на конкуренцията, нито санкцията, която следва да се приложи. Следователно фактът, че съответното решение е прието в рамките на такова производство, не влияе върху определянето на обхвата на антиконкурентното поведение.
- 54 На второ място, от член 18, параграф 1 от Регламент № 1/2003 следва, че за да изпълни задълженията, възложени ѝ с този регламент, Комисията може чрез обикновено искане или чрез решение да изиска от предприятията и сдруженията на предприятия да предоставят цялата необходима информация.
- 55 От практиката на Съда следва, че искането за предоставяне на информация представлява мярка за разследване, чиято единствена цел е да даде възможност на Комисията да събере информацията и документацията, необходими за да се проверят наличието и значението на определена фактическа и правна обстановка (вж. в този смисъл решение от 10 март 2016 г., HeidelbergCement/Комисия, C-247/14 P, EU:C:2016:149, т. 37).
- 56 Както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 83 от заключението си, целта на тези искания не е да се определят или уточнят стоките, обхванати от антиконкурентното поведение.
- 57 В случая от материалите по делото, с които разполага Съдът, се установява, че искането за предоставяне на информация от 30 юни 2015 г., посочено в точка 19 от настоящото решение, е за целите на определяне на размера на глобата и се отнася само за данни за реализирания от съответните предприятия оборот от пряко или косвено свързани с установеното нарушение стоки.
- 58 На трето място, следва да се припомни, че Комисията разполага с широко право на преценка по отношение на методиката за изчисляване на глобите за нарушения на правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Тази методика съдържа различни елементи на гъвкавост, позволяващи на Комисията да упражни своето право на преценка в съответствие с разпоредбите на член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003 (решение от 3 септември 2009 г., Papierfabrik August Koehler и др./Комисия, C-322/07 P, C-327/07 P и C-338/07 P, EU:C:2009:500, т. 112).

- 59 Макар член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 да оставя на Комисията свобода на преценка, той все пак ограничава нейното упражняване, като въвежда обективни критерии, към които тя трябва да се придържа. По този начин, от една страна, размерът на глобата, която може да бъде наложена на предприятие, има предел, който може да бъде изразен в цифри и е абсолютен, така че максималният размер на глобата, която може да бъде наложена на дадено предприятие, може да бъде определен предварително. От друга страна, упражняването на това право на преценка е ограничено и от правилата за поведение, които Комисията сама си е наложила (вж. в този смисъл решения от 18 юли 2013 г., *Schindler Holding и др./Комисия*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 58 и от 19 март 2015 г., *Dole Food и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, т. 146).
- 60 В този контекст следва да се отбележи, че точка 13 от Насоките от 2006 г. предвижда, че „[п]ри определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено [...] в даден географски район в ЕИП“. В точка 6 от същите насоки се уточнява, че „комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението“.
- 61 При това положение съгласно точка 37 от Насоките от 2006 г. Комисията може да се отклони от предвидената в тези насоки обща методология за определяне на глобите, за да вземе предвид особеностите на даден случай или да постигне достатъчен възпиращ ефект.
- 62 Както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 94 и 95 от заключението си, Комисията не е длъжна при необходимост да вземе предвид максималната стойност на всички засегнати от картела продажби, за да гарантира ефективния и възпиращ характер на дадена глоба.
- 63 При това положение следва да се отбележи, че когато реши да се основе на точка 37 от Насоките от 2006 г. и да се отклони от изложената в тях обща методология, Комисията трябва да изпълни задължението си за мотивиране по член 296 ДФЕС. Всъщност Комисията не може да се отклони от посочените насоки в конкретен случай, без да изложи съвместими с правото на Съюза причини.
- 64 В случая от съображение 106 от съответното решение е видно, че наложените глоби са изчислени въз основа на принципите, установени в Насоките от 2006 г. В съображения 108 и 110 от това решение Комисията припомня и правилото за изчисляване на относимите продажби, посочено в точка 13 от тези насоки. В съображение 109 от съответното решение Комисията посочва, че релевантната стойност на продажбите включва продажбите на средните и тежкотоварните камиони, както „твърди“ товарни автомобили, така и тракторни камиони.
- 65 От съображение 112 от съответното решение обаче е видно, че Комисията е приложила точка 37 от Насоките от 2006 г., за да коригира по един и същи начин дела от стойността на продажбите на всяко предприятие за целите на изчисляването на променливите и допълнителните размери на глобите. Комисията е обяснила, че е направила това в рамките на правото си на преценка *inter alia* от „съображения за пропорционалност“. По-специално Комисията приема, че предвид стойността на продажбите на съответните предприятия, целите за възпиране и пропорционалност, залегнали в основата на член 23, параграф 2,

буква а) от Регламент № 1/2003, могат да бъдат постигнати, без да се прибегва до общата стойност на продажбите на камиони на съответните предприятия. Поради това и на основание на посочената точка 37 Комисията решава да използва само част от общата стойност на продажбите за целите на изчисляване на глобата.

- 66 При тези обстоятелства, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 90 и 91 от заключението си, фактът, че специализираните камиони са изключени от понятието „камиони“, съдържащо се в искането за информация от 30 юни 2015 г. — което бе посочено в точка 19 от настоящото решение и с което за целите на определяне на размера на глобата се искат данни за реализирания от съответните предприятия оборот от пряко или косвено свързани с установеното нарушение стоки — и че в съображение 12 от съответното решение Комисията е решила да вземе предвид само част от общата стойност на продажбите за целите на изчисляване на глобата, не дава основание да се приеме, че специализираните камиони не спадат към стоките, засегнати от разглеждания в главното производство картел.
- 67 С оглед на изложените съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че съответното решение трябва да се тълкува в смисъл, че специализираните камиони, и по-конкретно камионите за битови отпадъци, спадат към стоките, засегнати от установения в това решение картел.

По съдебните разноски

- 68 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Решение на Европейската комисия от 19 юли 2016 година, нотифицирано под номер C(2016) 4673 окончателен, относно производство по член 101 [ДФЕС] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело АТ.39824 — Камиони) трябва да се тълкува в смисъл, че специализираните камиони, и по-конкретно камионите за битови отпадъци, спадат към стоките, засегнати от установения в това решение картел.

Подписи